

Færder kommune

postmottak@faerder.kommune.no

SANDEFJORD, 29.08.2024

Dette brevet er skrevet på vegne av: 4H Vestfold, Naturvernforbundet i Vestfold, Oslofjordens Friluftsråd, Norges Jeger- og Fiskerforbund Vestfold, Speidere fra Vestfold krets av Norges Speiderforbund og Vestfold KFUK-KFUM Speidere, Den Norske Turistforening ved DNT Horten, Holmestrand og Omegn Turistforening, Larvik og Omegn Turistforening, Sandefjord Turistforening og Tønsberg og Omegn Turistforening, Birdlife Vestfold, Norges Padleforbund ved Havpadlerne Tønsberg og Sandefjord Kajakk, Vestfold Orienteringskrets, Norsk Botanisk Forening Larvik, Norges Sopp- og Nyttevekstforbund ved Larvik Soppforening og Tønsberg Soppforening, Syklistenes Landsforening i Vestfold, Sandefjord Forvaltningsråd for Anadrom Laksefisk.

Hørings svar til Færder kommunes planstrategi 2024-2028

Utfordringer

Vi står midt i en naturkrise og en klimakrise. Den internasjonale naturavtalen som ble besluttet i Montreal i desember 2022 skal hjelpe oss å løse naturkrisen. Sammen med resten av verden skal Norge følge opp 2030-målene om 30 % bevaring av land og hav og at 30 % av naturen som i dag er ødelagt, skal restaureres. Mentale utfordringer, livsstilssykdommer og ensomhet er noen av de største helseutfordringene vi står overfor. Naturen er en kilde til forbedret fysisk og psykisk helse. Derfor er ivaretagelse av naturen ikke bare avgjørende for naturen i seg selv, men også for menneskers helse og trivsel.

Planbehov

Kommunedelplan for naturmangfold

Planstrategien må belyse hvordan 2030-målene i naturavtalen skal følges opp i kommunens planlegging. Planstrategien beskriver utfordringene for natur, karbonrike arealer, Oslofjorden og lokale bekker, men mangler beskrivende plangrep for å løse disse i planperioden. **Vi mener at kommunen må utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold og at det utføres før vedtak av ny kommuneplans arealdel.** Dette er også anbefalt i Statsforvalteren sitt forventningsbrev til kommunal planlegging i 2024¹.

¹ [Forventninger til kommunal planlegging 2024](#), Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Planprogrammet legger ikke opp til å lage en kommunedelplan for natur og kommunedirektøren skriver at formålet med en slik plan kan ivaretas i selve arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Det er flott at samfunnsdelen vil ta opp dette, det støtter vi, men vi mener dette ikke er tilstrekkelig og anbefaler å lage en egen plan for natur, slik snart alle de andre kommunene i Vestfold har gjort eller er i gang med.

Kommunedirektøren skriver i saksvedlegget at å lage en naturmangfoldplan i så fall vil medføre en forsinket oppstart av revisjon av kommuneplanens arealdel. **Vi mener utarbeidelse av en kommunedelplan for natur må kunne foregå parallelt med oppstart og utarbeidelse av planprogram for kommuneplanens arealdel. Vurdering av nødvendige naturhensyn vil være et viktig felles grunnlag for både kommunedelplanen for natur og for arealplanen.**

Å identifisere viktige naturområder og deres sammenheng er komplisert og krever en helhetlig analyse. Det er utfordrende å inkludere slike analyser i kommuneplanens samfunnsdel, noe som igjen vil gjøre det vanskelig å ta godt vare på naturmangfoldet i kommuneplanens arealdel.

Regjeringen anbefaler også kommunene å lage separate planer for naturmangfold og Miljødirektoratet har utarbeidet en veileder, samt at kommunen kan få økonomisk støtte til å lage planen. En naturmangfoldplan vil også igjen kunne utløse enda nye midler til kommunen, gjennom en handlingsplan med konkrete tiltak for å ivareta naturmangfold, som et grunnlag for å søke på Natursats-midler (nytt av 2024)².

Miljødirektoratet har samlet inn følgende gode erfaringer med en egen plan³:

- Arbeidet har bidratt til et kompetanseløft og gitt verdifull informasjon om naturmangfold i kommunene
- Kommunene har fått et revitalisert fokus på naturmangfold, spesielt naturmangfold av lokal betydning.
- Medvirkning fra innbyggere o.a. og politisk behandling har vært vektlagt i alle kommuner, enten de har utarbeidet kommunedelplan eller annen type kommunal plan.
- Pilotprosjektet har i tillegg medført økt erfaringskompetanse på prosess og om kunnskapsinnhenting om lokalt naturmangfold.
- Kommunene har foretatt prioriteringer av naturmangfold, og primært prioritert det som er lokalt viktig og sett dette i sammenheng med nasjonalt og regionalt viktig naturmangfold.

Frivillighet

Frivillige natur- og friluftsansjonerers kunnskap og engasjement gir forvaltningen og politikerne viktige innspill, opplyser og øker engasjementet i befolkningen og får folk ut i aktivitet. **Vi mener det er positivt at kommunens frivillighetsstrategi vil evalueres og justeres etter behov, men mener planen bør rulleres hvert fjerde år for å være oppdatert.** Frivillige organisasjoner blir en stadig viktigere samarbeidspartner for kommunen i lys av samfunnsutviklingen og endringer i demografien. Planen bør sikre gode vilkår for frivilligheten som f.eks. faste driftsmidler og faste møteplasser med kommunen.

---

² [Natursats: Kommunene kan søke om tilskudd til naturtiltak](#), Miljødirektoratet

³ [Veileder: Kommunedelplaner for naturmangfold](#), Miljødirektoratet

Temaplan for friluftsliv

Friluftsliv er en viktig kilde til god fysisk og psykisk helse. Lett tilgang til natur i nærmiljøet gir hyppigere bruk. Friluftsliv er også et unikt virkemiddel for å bidra til økt inkludering og motvirke sosialt utenforskap. **Vi mener kommunen må lage en plan for friluftsliv i løpet av planperioden.** Vi anbefaler kommunen å ta eierskap til en egen sti- og løypeplan og gjennomføre prosjektet *Friluftslivets ferdselsårer* lokalt i kommunen. Vi støtter kommunens arbeid med å fjerne ulovlige stengsler og håper dette videreføres. Vi anbefaler også å utrede muligheter for oppkjøp av private strandsoneareal til allmenne friluftslivsformål.

Klima- og energiplan

Naturområder er nødvendige for å avgrense tapet av arter, og å ta vare på naturens økosystem er blant de beste måtene å motvirke de ekstreme klimaendringene på og samtidig lagre karbon. Regjeringen arbeider med å legge frem en ny stortingsmelding om klima og **vi støtter at kommunen ruller ut klima- og energiplanen i løpet av neste periode.**

Andre viktige vurderinger

Revidering av kommuneplanen

Det er viktig å rullere arealdelen for å følge opp nye nasjonale og regionale føringer og nye kommunedelplaner og temaplaner. Det er ingen hensikt å lage nye planer dersom ikke arealplanen revideres og tar hensyn til ny kunnskap og nye planer. **Vi støtter derfor at kommuneplanens arealdel revideres som foreslått, men forutsetter at våre forpliktelser gjennom Montreal-avtalen ligger til grunn for revideringen.**

Planvask

Vi støtter forslaget om planvask og at arealdelen skal ryddes for gamle og urealiserte planområder, og at gamle og helt eller delvis urealiserte reguleringsplaner (for eksempel reguleringsplaner eldre enn 10 år) skal endres eller oppheves. Samtidig bør det avklares om kommuneplanen også skal ajourføres for de områdene som er utbygget. Vi ser positivt på at kommunen allerede har søkt om midler til dette.

Arealnøytralitet og naturregnskap

Arealnøytralitet betyr å gjenbruke og fortette områder som allerede er utbygd, fremfor å bygge ut mer natur. Idéen går ut på at man skal ha null tap av natur i den fremtidige utviklingen av kommunen. Dersom et nytt område i arealplanen legges ut til for eksempel boligbygging, vil et annet urealisert tas ut. Kommunen nevner ikke arealnøytralitet i forslaget til planstrategi. **Vi mener kommunen må inkludere en ambisjon om å bli arealnøytral, og belyse hvordan oppnå dette.**

Et tiltak kan være å utvikle et arealregnskap/naturregnskap for kommunen, dette vil også være i tråd med vedtak i kommunestyret 20.mars om naturregnskap. For å være en fremtidsrettet kommune foreslår vi at planstrategien også vurderer behovet for naturregnskap /arealregnskap.

Miljødirektoratet er i ferd med å utarbeide standardiserte metoder som vil bli tilgjengelig i 2026.

Naturrestauring

FN har utpekt 2021-2030 til verdens tiår for restaurering av økosystemer. I naturavtalen setter verden seg et mål om å restaurere 30 % av forringet eller ødelagt natur. Kommunen nevner ikke naturrestauring i forslaget til planstrategi. **Vi mener planstrategien må inkludere behovet for å skaffe en oversikt over egnede områder for restaurering og hvordan dette kan gjennomføres.**

Medvirkning

Vi takker for muligheten til å komme med høringssvar og for at kommunen legger planstrategien ut på høring. Bred, aktiv involvering og samarbeid kan bidra til å få fram et helhetlig kunnskapsbilde. En aktiv involvering av lokalsamfunnet kan også stimulere til en bredere, mer engasjert medvirkning i eget nærområde. Dette kan bidra til å sikre aksept, engasjement og eierskap fra lokale parter, og dermed frigjøre tid og ressurser til de neste fasene i planprosessen.

Planstrategien sier lite om medvirkning i de kommende planene, men vi mener planstrategien bør si noe om medvirkningstiltak i kommunens planer. Vi anbefaler tiltak som oppsøkende virksomhet, for eksempel å kontakte organisasjoner som representerer personer med spesiell lokalkunnskap for å få deres synspunkter og tilbakemeldinger på organisasjonenes hjemmebaner, for eksempel biblioteket eller speiderhuset. Oppsøkende virksomhet vil også ofte være en investering i omdømme og bidra til ytterligere forankring av planene.

Vi ønsker kommunen lykke til med ferdigstillingen av planstrategien og ber om å varsles når kommuneplaner og andre relevante planer blir lagt ut på høring.

Vennlig hilsen

Kristin Fredheim
Koordinator
Forum for natur og friluftsliv Vestfold